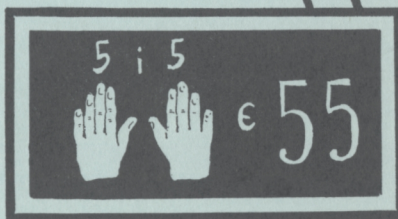

БОГДАН ФЕДУК

ВІДГАДАЙ!

ЗАГАДКИ

ТОРОНТО
1966

ЗАГАДКИ

**ПАМ'ЯТІ ПЕРШИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ У КАНАДІ
ПРИСВЯЧУЄ ЦЮ ЗБІРКУ**

АВТОР.

BOHDAN FEDCHUK

GUESS

Ninth Book of Riddles

UKRAINIAN TEACHERS' ASSOCIATION OF CANADA
Toronto, 1966.

БОГДАН ФЕДЧУК

ВІДГАДАЙ

Дев'ята книжечка загадок

**ВІСЬОДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ У КАНАДІ
Торонто, 1966.**

Накладом автора

Всі права застережені

**Друкарня Видавництва „Гомін України”
140 Bathurst St., Toronto 2 B, Ont.**

ТРИ ЧВЕРТИ СТОРІЧЧЯ.

(Пам'яті 75-річчя перших українських поселенців у Канаді)

Це три чверти сторіччя минуло з тих пір,
Як з'явилися Ви, перші, в Канаді, —
Скільки ж в Захід її, в лісу дикий простір
Труду вклали нечислених стадій!

Моїх, батька і стрія, ширяє там дух . . .
Потом Захід зросила людина.
Українців — чутки долітали до вух:
Не одного була там родина.

Із тих пущ і степів — урожайні поля . . .
Хилить голову предкам пшениця,
Її шепіт молитви всіх манить здаля,
Як рум'янії дівчини лица.

Манітоби поля тих родючих степів
Завойовує плут — скиби крає,
І комбайнів і тракторів чуєш там спів,
А над ними дух предків витає.

І Саскачеван теж, тут згадати нам слід,
Українські прочистили руки.
Благородний їх труд дав належний їм плід —
Користають і внуки й правнуки.

Їх сліди, їхній піт і невпинний їх труд
Ми пізнаємо теж і в Альберті.
Працьовитий наш нарід, трудящий наш люд . . .
До роботи завзяті і вперті.

Ось цей жмут моїх дум і слова ці мої
Хай Вам буде подяка — на славу,
Що Ви вклали свій труд, будували її,
Молоду ще Канаду-Державу.

Торонто, 23. 5. 1966.

Богдан Федчук.

1.

Що за пан, маленький гість,
Що не вставши, лежма їсть.

2.

Де то ходять такі діти,
Що хотять читати вміти?

3.

Це не зерно, не насіння,
Завжди сходить без коріння.

4.

Що таке в державі є,
Що порядки надає?

5.

А) Не живе, живих вбиває, —
Людям жити помагає.

Б) Скрытих шкідників вбиває,
Людям жити помагає.

6.

Що то за садочок?
Думайте хвилинку,
Без дерев, до того
Сам він у будинку.

7.

Скільки можна книг покласти
У шкільну торбинку,
Як іще вона порожня?
Ось подумай, синку.

8.

Загадку таку завдав
Братік сестрі Ксені:
„А коли хто бобра має
У своїй кишені?”

9.

Яких „пляцків”, заслужених,
Не можливо їсти,
Що гарячі, часом тяжко
Через те і сісти?

10.

Б'є живий он неживого,
Мовчки робить діло.
А той мертвий стогне, плаче,
Хоч би й не боліло.

11.

Квіти — мама, пляшка — хата,
Вийшовши ж із хати
(Для приємності людської),
Мусимо зникати.

12.

Що і скільки нам відняти
Від ТРИНАДЦЯТЬ, діти,
Щоб ми точно мали ТРИДЦЯТЬ.
Як це зрозуміти?

13.

Що воно? Хоча й безноге,
А по світі ходить всюди,
Поміж людьми, тільки знайте —
Там, де вже культурні люди.

14.

Пташка чорно-біло вбрана,
Може й вам теж, дітки,, знана,
А ім'я її таке:
40 „а"! Ану яке?

15.

Що то дітки, це насправді
Серед КИСВА стоїть?
Лиш подумайте, пригляньтесь
І правдиво це назвіть.

16.

Ми, щоб який чудо-свердел
Мали, любі діти,
То у чому не можливо
Дірки перевірити?

17.

Від уродження в кожухах
Чи то літо чи зима.
Нас багато в цілیم світі
І ми всі — із чотирма.

18.

А коли то в хаті люди
Можуть бути без голів?
Ось подумайте це правда
Небелиць вам не „наплів”.

19.

Маю дратви, хоч не швець, —
Ножиці, — хоч не кравець.
Для рятунку ж, у біді,
Сам ховаюсь у воді.

20.

Хто це є отой силач,
Що поборює усіх,
І в діток великий плач,
Найсильніших валить з ніг?

21.

Родиться щоранку,
Все теж без поживи,
Щовечір вмирає,
А для всіх важливе?

22.

Перші в світі апарати
Роблять нам знімки прекрасні
Із життя цілого краще,
Як всі камери сучасні.

23.

Що за ключ такий це, дітки,
Де за ним глядіти
(Звуть ключем, а він крилатий),
Як буде летіти?

24.

Смерть — найбільший людства ворог,
Ця подія, прямо жах.
А перед якою смертю
Відлітає всякий страх?

25.

Хто найбільше має
Із людьми турботи,
Про їх їжу дбає,
А найбільш — в суботу?

26.

АКРОСТИХ

Сміло, сміло ми ідемо
Українці молоді.
Ми відважно всі будемо
Протиставитись біді.

27.

Що то хату ogrіває,
Кажучи до речі,
У той час як в ній немає
Основного — печі?

28.

Що ми мусимо робити
Кожної хвилини,
Так як довго ми живемо —
Щоночі, щоднини?

29.

Що то діється із нами
І щодня, щоночі,
Понад двадцять кілька років,
Хоч не бачать очі?

30.

Крутиться собі в повітрі,
Хоч невидний над простором,

Більш сіда, як не на вітрі,
І газдиням робить сором.

31.

Надлетіла муха сміла
Та й на щось попала,
І не сіла, — повертіла
Наскрізь і пропала.

32.

По цілому світі
Слава така лине:
„Добре пропадає” —
Ну, а що не гине?

33.

Кожний бачить раз це й знає,
Не побачить більше того,
Що таке це? Хто вгадає?
Бо нічого тут трудного.

34.

Має дзьоб міцний, залізний,
Дерев'яне тіло,
З піря хвіст, само ж безкриле,
А літає сміло.

35.

Ось однакові дві свічки —
Синя і зелена.
Котра ж довше горітиме?
Думала Олена.

36.

Не годиться поминути
Ще й такої справи:

Що в середині стоїть
Киева й Полтави?

37.

В якій битві, знане людям,
Після „правди-звіту”,
Загинуло населення
Чверть цілого світу?

38.

Без вогню і не гаряче, —
Топить сніг, само аж плаче.
Хоч на сніг — це вирок смерти,
Мусить з ним також умерти.

39.

От, ніхто в цілому світі,
Навіть твоя мати,
Ще не пробували, чому?
Замітати хати.

40.

Чорна пані, білий пан.
Є в них світел цілий лан.
Чорна пані світить їх,
Білий приїде — гасить всіх.

41.

Сон наводжу, біль відтону, —
Ріж тебе тоді, рубай;
Це й буває навіть часто.
Що то я таке? Вгадай!

42.

Хто це? Що це? Безголове
І не має ніг, ні рук.

Не живе. Підніжжя має
І хребет. Повторить звук.

43.

Розіп'яли і прибили,
Вишу так і сям і там,
Не живий, але новину
Всім до відома подам.

44.

Хоч само не їсть нічого
І нічого теж не п'є,
Їсти ж, пити, і курити,
Хоч і мертве, — продає.

45.

Що „дризе” і „їсть” безмірно
Без зубів і сушить,
Хоч не видне, як огидним
Злом її порушить?

46.

На шнурку вганяє пес,
Їсть траву, як кінь овес;
Так побігав, повганяв,
Щось, мов щіточку, зрівняв.

47.

Без води живе, нівроку,
І в посуху повну.
Їсть лиш тільки, як на злість,
Чисту гарну вовну.

48.

А коли, скажіть, беззубий
Відчуває біль зубів

(Ще й страху наївся досить
Що аж волос задубів?)

49.

Що це — в небі лиш одне,
Двоє аж у баби,
Та зате — одне в багні,
Ще одне і в жаби?

50.

В загадку цю, на провірку,
Ми встромили тему — зірку.
Тож в Америку як зайдете,
Що за зіркою ви знайдете?

51.

Що то? Видна і невидна,
Ця погана штука,
Всіх нас „б'є” без милосердя
Хоч не має бука?

52.

Це не ніж, а гостре дуже,
Ранить серце, ніби струже,
Хоч не видно рани, крові,
Почуття ранить духові.

53.

Із рослини — із трьох буков —
Їжу можна мати,
Та однаково спереду
Чи назад читати.

54.

Ця головка — безволоса,
Зверху — хустка хустку криє,
Ні очей, не видіно й носа,
А росте і зеленіє.

55.

Що, без крил і без моторів
А літає сям-то-там,
І також воно приносить
Часом менше, часом досить
Найдорожчі скарби нам?

56.

Київська Русь-Україна,
Давна це стара держава.
У широкий світ про неї
Ширилась велика слава.

А про північну державу
І котру? — вам треба знати,
В ті часи цілком нічого
Не було ніяк чувати?

57.

У цій загадці новенькій
Ясно все, відкрито:
„Починається тим осінь,
Чим кінчиться літо”.

Відгадаєте ж напевно —
Придивіться трішки,
Вас же потім — що легенька —
Нападуть і смішки.

58.

„Безголов'я” — це ж погибель,
Безлад, непорядки.
Голови як щось не має,
Теж це варте згадки.

Де ж найбільше безголов'я,
Та в такому порядку,
Що хтось може й заперечить
Попередню гадку?

59.

Був не хрищений, невіра,
Він і не христився,
А проте сам христоносцем
Став і так лишився.

Ще й тепер в нас на картинах,
Що ми горді ними,
Нехриста отого бачим
Помежи святими.

60.

Ось і це також цікаве, —
Є початок і кінець,
І хребет (що має право
Називатися рубець).

Хоч не мудре, мудрість має
І куди лиш поверни,
Можеш мудрости набратись
Хоч лопатою горни.

61.

З коліщатком я, а враз
От „шурни” по спині —
Силну з рота я вогнем
Саме в тій хвилині.

Бож годована вогнем,
Мокрим, напувають,
Що шкідливим є для них,
Деякі й не знають.

62.

Між два дерева чи слупи,
Це прив'язують шнурком,
А на нім лежати добре,
Зручно, вигідно цілком.

Це — погойдується гарно,
Тож прикмет не має злих.
Отже, так назвати можна:
Це — колиска для старих.

63.

Ким, дітей багато мріє,
Хоче потім бути,
Собі славу, ім'я добре
Через те здобути?

І не одне собі каже:
Буду чи не буду,
Але спробую, поїду
Аж до Голівуду.

64.

Без сокир і цвяхів,
І без рук, додати,
Хату дерев'яну
Вміють будувати.

Ці хати будують
Теж бува й на хаті,

Інші — на деревах,
Що густі-кислаті.

65.

Що за мушка біля дірки
Що показує, куди
Плунуть чимось смертоносним
В щось, чи в когось — для біди?

А сама ця мушка справді
Нежива, не має крил,
І не рухається з місця
Бо летить не має сил.

66.

За які то скарби світа
Ті, що їх не мають,
А належаться людині,
Боряться, вмирають?

Ті, що ними користають,
Бережуть їх пильно,
Щоб їх ворог не загарбав,
І боронять сильно.

67.

Має все, що люди мають
Точно, з вигляду назовні.
Користать нічим не може,
Ані трохи, не то вповні.

Голова, ніс, очі, вуха,
Шия, кадовб, руки, ноги,
Отже, що то? Врухнутись
Це само не має змоги.

68.

„Два займенники з'єднались”,
Звідомляв так репортаж:
„І псують шляхи державні,
Тобто роблять саботаж”.

Ці займенники в сполучі
Кажуть словом про те зло,
Для іменника ж одного
Їх до спілки ДВА було.

69.

Нас чотири, тож прекрасно,
Ми зійшлися одночасно,
Розійшлися теж в цю мить.
Мимо того, всякий знає,
Жодна з місця не рушає,
Хто вгадає, потвердить?

70.

Група осіб чи одна —
Мають хатку з полотна.
Полотняне там усе,
Тую хатку всяк несе,
Сам на плечах мов слимак.
Хто вгадає, той — мастак

71.

Хто це я? Це біла глина
І порожня середина.
Я із себе всіх годую,
Хоч само то голодую,
А випаду, то для відплати
Викидають кусні з хати.

72.

Є тваринки звані „молі”
(Десь про це читали в школі),
Нищать вовняну одежу,
Роблячи стежок мережу.
Щоб не дати їм псувати,
Скрині слід які придбати?

73.

Перший дякує — благає,
А громада поматає.
Дякують за все нам дане,
Ласки і добро, й незнане.
Всього просять, що нам треба —
Щастя вічного і неба.

74.

Промовляють до людей
Власними думками,
Та без голосу, промов, —
Роблять це руками.
Ті ж пізніш, що не були
В час німої мови,
Тішать радістю свій зір,
То насуплять брови.

75.

Хто вгадає, хто збагне,
Перед чим всяк' спину гне?
І філософи, й царі,
В кожній — ночі й дня порі,
І багатий і бідняк,
Хоч по-різному, та всяк.
Робить це увесь загал, —
І ніякий це скандал.

76.

Що за „шибениця” в хаті?
Кращу мають всі багаті,
Часто й схована вона.
Людська звичка це чудна.
Так воно на світі є, —
Свій там вішає своє.
Гості теж, коли прибудуть,
Вішати своє там будуть.

77.

Входи, виходи у домі,
Безперечно, всім відомі,
Мов списав це на папері,
Вхід і вихід — це бо двері.
Ними то звичайно всюди,
Ввійдуть, вийдуть різні люди.
Виходи ж є інші з хати,
Ці от треба відгадати
Хоч і є вони чудними,
Що ніхто не входить ними.

78.

Хтось хотів, я не хотіла,
Щоб на мені шалка біла
Ось на голові стирчала
Від віків, щоб я впрівала.
Прію, хоч мороз і зимно,
Це не дуже є приємно.
З мене піт тече струмками
Мільйонами-роками.
Не скажу що це є злочин,
Бо даю чомусь я почин.

79.

Майже, майже в кожному домі
Добрі є мої знайомі.
Приязнь нашу так шанують,
Що не раз мене цілують,
Як беруть мене за ногу,
Певно, що як мають змогу.
Та, з веселости чи злости,
Так бува ламають кості,
Що не в стані жодні ліки,
Вилікувати з ран каліки.

80.

Знане це в усьому світі, —
Як води напустять вліті
У чимале щось, готове,
Що це — спорт усім здоровий.
Люблять це і старші й діти,
Бо й цього повинні вміти.
І в будинках — як подбають,
То й узимку користають.
Для здоров'я це конечне,
А що штучне, то й безпечне.
Хоч нема його ще всюди,
То інакше радять люди.

81.

Під ліском горить вогонь.
Хтось там варить щось, либонь.
Висить над вогнем казан,
Видно, не один там пан.
Люди це але малі
Бігають як муравлі,
І не карлики, теж ні,
Та й не марево це в сні.

Сміх, мелодії пісень
 Там лунають цілий день.
 Хто ж це є такі вони?
 Кожний скаже п

82.

Шкура в мене досить груба,
 Охоронна в мене шуба, —
 Це мені є безпека,
 Бо росту я там,, де спека.
 Як балйончик виглядаю,
 Гарний запах, колір маю.
 З мене ж луплять шкіру гожу —
 Боронитися не можу —
 Я ж смачна й м'яка на дотик, —
 Легко пхать мене у ротик, —
 Маю ж добрий сік і м'ясо,
 Тож їдять мене всі ласо.

83.

Це верхи скелястих гір,
 Від непам'ятних це пір,
 Всіх, великих і малих
 Лісом вкриті кожний з них.
 Чорні там куці буйні,
 І русяві не одні,
 І бронзові наче мідь,
 Та не блудить там ведмідь.
 Ліс, рубають в це повір.
 Часом є малий там звір,
 І немає там доріг.
 Згодом ліс вкриває сніг,
 Часом гине ліс, мала,
 Крутла заблищить скала.

84.

Ось пасовисько гладеньке
І білесеньке як сніг.
Ось і плут твій біля тебе,
Щоб ти ним орати міг.

Тож знайди мені п'ять коней
І до плута запрятай,
Витривало та з терпінням
Ти рівненько скиби край.

Це бере часу чимало . . .
Але скільки цей гурток
Так вирощує рядками
Хитромудрих тих квіток!

85.

Скажуть вам ось ці немови
Про увесь наш світ чудовий, —
Кольорові гарнолиці,
Що стоять там на полиці.

Глянь — поскладані рядками:
Ці від тата, ці від мами,
Дарували й інші люди . . .
Тож чимдалі — більш їх буде.

Що й які оце немови?
З ними то ведуть розмови
Українські тільки діти.
Чом же? Легко зрозуміти.

86.

З мене є щось до пиття,
А також до їжі —

Чи в бляшанках чи в пляшках,
 Чи коли ще свіжі.

З мене є ще більше щось,
 Окрім — пити-їсти:
 З мене й те що спиш на нім,
 Те, що можна сісти.

Ще й сховати можна щось.
 От вам заковика . . .
 О, придатність для людей
 З мене є велика.

87.

Здається нам що вільні ми,
 Бо в світі ми вільному,
 Та ми невільники, що з нас
 Не снилося нікому.

Чому й чого рабами всі?
 Підсвідомо, віками.
 А нам здається, все якраз
 Є у порядку з нами.

І злитися немає тут
 Причини ні потреби,
 Пізнайте всі себе якслід,
 Пригляньтесь до себе.

88.

Одну ногу маю тільки
 (Але й та — „руката”),
 Виглядає, щоб сказати,
 Ніби як лопата.

І моя послуга дивна —
Злучую частини,
Як за голову хапаю . . .
Це не сміх, не кпини.

От і вся моя робота —
Голови крутити,
Та не людям, а в роботі,
Де їм слід — служити.

89.

В людства ворогів на світі
Є „велика сила”,
Не одного та ворожкість
І на смерть убила.

Та найбільше людство нищать
То всякі хвороби, —
Добре знані, менше знані,
Різної подоби.

А якої то хвороби
На ЗЕМЛІ немає?
Хоч існує, людей мучить, —
Рідко хто вмирає?

31. 5. 1963.

90.

ДЕ? КОЛИ? ЯК? ХТО?

Є країна, що достатки
Там були великі
А церкви, то золотою
Бляхою покриті.

Другої столиці в світі
 Не було такої,
 Щоб церкви в них дахи мали
 З бляхи золотої.

Дах із золота теж мали
 І міські ворота,
 А це все пограбувала
 Північна голота.

91.

Він для всіх веселий, гарний,
 І потішний молодець.
 І відмінні назви мають
Початок його й кінець.

З букви „Р” початок слова
 У початку і тепер,
 А кінець, та назва-слово
 Теж кінчається на „еР”.

Він насуплений буває,
 Часто навіть і плаксіє,
 Криком-гамором „горлає”,
 Часом, то лише росій.

92.

Що за вулики стоять
 Рідко, та великі.
 Пильно праця в них іде.
 Бджоли теж не дикі.

Не літають по квітках,
 Меду не збирають,
 Та щось краще, бо знання
 Всі тут набувають.

Що за вулики такі?
 Що за дивні бджоли,
 Що збирають тут знання?
 Всякий скаже: ш

93.

АКРОСТИХ *)

Пильно ходимо туди,
 Линемо думками,
 А це ось чому — бо там...
 Старші є із нами.
 Там всього вчимося ми,
 Ось які основи:
 Виростати у своїм,
 А також в любові

До усього, що своє,
 Особливо рідне:
 Мова рідна і звичай,
 І також, що гідне.
 Вивчимо про рідний теж
 Край і як любити,
 А в потребі щоб усе
 Рідне боронити.

94.

„Засуджують на страту”
 За тяжкі провини:
 За грабунки-морди,
 Зраду батьківщини.

*) АКРОСТИХ, ГРЕЦЬКЕ СЛОВО — АКРОСТИХОН. Крайній рядок. Вірш, у якому початкові букви рядків, читані згори вниз, утворюють якесь слово або фразу. У цьому випадку буде ПЛАСТОВА ДОМІВКА.

„Кара смерти” ріжна:
Вішають, стріляють,
Електричним кріслом
Життя позбавляють.

Тож, на вашу думку,
Як волів би вмерти
Той, що за провини
Має кару смерти?

95.

ЩО ЦЕ ЗА ДЕРЕВО?

Точуть з мене кров живцем
І скажу вам сміло,
Що для мене, роблять зле,
Собі ж — добре діло.

Бо із крові сироп є,
Мов той мед, солодкий,
Що солодить їм життя
Хоч на час короткий.

Діткам сироп той чи мед —
Це смачна принада.
За відзнаку мій листок
Узяла Канада.

На найменшій із монет
Два їх там видніє.
Ось подумайте, то всяк
Відгадати встигє.

96.

Спершу шата в нас зелена,
Потім — диво з нами:
Виростають в нас голівки —
Келих із зубцями.

І ті келихи бувають
 Різнокольорові —
 Аж захоплюють красою
 Бо такі чудові.
 Накривала їх зелені
 (Це не всяк і знає)
 На такий змінюють колір,
 Що їх келих має.
 Є ці келихи в нас — білі,
 Жовті і червоні,
 Виглядають тордо-пишно,
 Мов король на троні.
 Є двоколірні і чорні, —
 Це така природа.
 Та щоб з них таки щось пити —
 Не прийшла ще мода.

97.

ЗАГАДКА-КАЗКА

По цілому світі,
 Про те лине слава,
 Що найменша й мертва
 Є така держава.

Королів аж два там
 Володіють нею,
 І на чолі війська
 Зайняті борнею.

Варто ще згадати,
 У борні цій, — дивно.
 Що беруть там участь
 Їх жінки активно, —

Тобто королеви
 Разом з королями

В бій ідуть і часто
З першими рядами.

Війни там завзяті,
Військо мужньо б'ється,
Поле криє трупом . . .
Тільки . . . кров не летється.

98.

БУДЬ ПОЕТОМ.

Відгадайте і доповніть пропущені слова, щоби римувалися.
На місце крапок ставте букви. Має бути стільки буков
скільки є крапок.

Всі вони є однакові,
Бо на вигляд ква
І усі, усі ці очка,
Виплетені із шн
І зробили таку сітку,
Щоб ловити р . . . вл

99.

БУДЬ ПОЕТОМ.

Відгадайте і доповніть слова пропущеними буквами ,щоб
римувалися слова.

Ходить Оля вже до школи,
Не спізнюється н
Що потрібне завжди має,
Бо вона не з
Хтось питався, як там Олі
Йде наука в Рідній Ш
І не перша, ні позаду,
От дає собі там р . . .
Бо звичайно в першім році

Труднощі на кожному к
 Але другого вже року,
 Га, га, га, вона н
 Оцінки найкращі мала
 І батькам поо
 І хай знають це всі люди,
 Що першункою все б . . .

100.

БУДЬ ПОЕТОМ.

Добери слова і доповни так, щоб римувалися.

Про здоров'я що нам знати?
 Всюди чистоту т

Яка мусить бути їжа?
 Кожний скаже: добра, с

Кажуть лікарі правдиво,
 Що курити — це ш

Знане добре не віднині,
 Шкодить алкоголь л

І гра в карти непохвальна,
 Це опінія з

Для здоров'я це важливе,
 Не робити, що шк

А повітря свіже чисте,
 Ясне сонечко о

Для здоров'я є потрібні.
 Скарб — здоров'я, хоч ми б

ГРА — ЗМАГАННЯ У ВІДПОВІДЯХ НА ПИТАННЯ.

Як розважатись-прати і змагатись у відповідях на питання?

Можна урядити чудову гру-змагання у відповідях з приятелями (учнями).

Вибрати десять питань і призначити десять точок-пунктів за кожну правильно дану відповідь. Хто здобуде найбільше точок-пунктів — виграв змагання.

Відповіді не завжди мусять бути точно такі самі, які є тут у книжці, якщо вони є змістом реальні, речові, і відповідають на питання їх признається вповні.

ПИТАННЯ:

- 1) Хто є твої батьки (мама, тато) за національністю?
- 2) Яка твоя рідна мова?
- 3) Як називається наш Рідний Край?
- 4) Як називався він раніше?
- 5) Що це таке Київ?
- 6) Найбільша ріка в Україні?
- 7) Головне місто в Західній Україні?
- 8) Як називаються українські гори?
- 9) З яким морем сусідує Україна?
- 10) Головний порт України?
- 11) Які народи сусідують з Україною?
- 12) Назви природні багатства України?
- 13) З чого є знана світові Україна?
- 14) Які птахи водяться в Україні, що їх немає тут, у Канаді?
- 15) Які звірята водяться в Україні?
- 16) Хто перший прийняв Христову віру в Україні?
- 17) Хто охристів цілу Україну?
- 18) У котрому році Україна прийняла Христову віру?
- 19) Хто збудував собор Св. Софії у Києві?
- 20) Що ще важливе зробив Ярослав Мудрий?

- 21) Якої держави королевою була дочка Ярослава Мудрого, Анна Ярославна?
- 22) Хто написав першу історію Руси-України?
- 23) Скільки королів України знаєш? (Назви їх).
- 24) Хто заснував-збудував город Львів?
- 25) Чому це місто називається Львів?
- 266) Яке ще місто збудував король Данило?
- 27) Хто був Богдан Хмельницький?
- 28) Із ким воював Богдан Хмельницький?
- 29) Хто був Іван Мазепа?
- 30) Із ким воював Іван Мазепа?
- 31) У котрих роках новіших часів Україна була самостійною, від нікого незалежною, державою?
- 32) Яке то свято святкуємо рік-річно (на яку пам'ятку) 22 січня?
- 33) Назви столицю Канади?
- 34) Що є державним знаком Канади?
- 35) Що є державним знаком України?
- 36) Які кольори канадського прапора?
- 37) Які кольори українського національного прапора?
- 38) У котрих трьох провінціях Канади є найбільше українців?
- 39) Скільки є всіх українців у цілому світі?
- 40) Скільки українців живе у Канаді?
- 41) Кому українці збудували пам'ятник у Канаді у Вінніпезі?
- 42) Хто був Тарас Шевченко?
- 43) Хто був Іван Франко?
- 44) Хто була Леся Українка?
- 45) Де збудували українці Америки пам'ятник Тарасові Шевченкові?
- 46) Які роковини святкуємо рік-річно в березні?
- 47) Яке свято уряджують діти у травні?
- 48) Хто був Симон Петлюра?
- 49) У котрому році (новіші часи) Карпатська Україна проголосила самостійність?
- 50) Хто був президентом Карпатської України?

- 51) Які молодечі організації існують у Канаді?
- 52) Хто очолює українців у Канаді?
- 53) Хто очолює українців в Америці?
- 54) Про які українські школи чув ти в Канаді та Америці?
- 55) Чого вони навчають?
- 56) Чи в Канаді є членами Парляменту українці?
- 57) Хто є представником України в екзилі?
- 58) Якими повинні бути українці?
- 59) Що повинні українці зберігати якнайбільше?
- 60) Які слова Т. Шевченка мусимо завжди пам'ятати відносно науки?

ВІДГАДКИ

- Загадка ч.: 1. Немовля, коли прийде на світ.
- " " 2. До школи.
- " " 3. Сонце.
- " " 4. Уряд, закони.
- " " 5. ЛІКИ, вбивають бактерії, які спричинюють недуги.
- " " 6. Дитячий садок.
- " " 7. Можна тільки одну книжку, бо як уже буде там одна, то вона не буде порожня.
- " " 8. Тоді як має 5 центів із собою бо на них бобер.
- " " 9. „Пляцків”, що дістає дитина за провину-непослух. По-англійськи „спенкін”.
- " " 10. Барабанщик і барабан.
- " " 11. Парфумерія. Пахучі олійки з квітів.
- " " 12. Від слова „ТРИНАДЦЯТЬ” відняти „НА” тобто дві літери, лишиться ТРИДЦЯТЬ.
- " " 13. Гроші.
- " " 14. СОРОК „А” — Разом СОРОКА.
- " " 15. Буква „Є”.
- " " 16. У воді.
- " " 17. ТВАРИНИ СОСВЦІ, покриті шерстю і мають четверо ніг.
- " " 18. Коли виставлять голову у вікно.
- " " 19. РАК. Дивися малюнок число 19.
- " " 20. Сон.
- " " 21. День.
- " " 22. Очі.
- " " 23. Ключ журавлів.
- " " 24. Перед намальованою.
- " " 25. Торгівець харчовими продуктами хоче, щоб люди якнайбільше їли, отже і більше купували харчів у нього. Звичайно в суботу робляться більші закупи.

- Загадка ч.: 26. Перші букви перших трьох рядків дадуть, читаючи згори донизу, скорочену назву молодечої організації складену із трьох буков — СУМ — це є СОЮЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ. Першу букву четвертого рядка не враховувати.
- ” ” 27. Електричний спосіб ogrівання домів. Мало ще розповсюджене, бо ще нове.
- ” ” 28. Дихати, віддихати.
- ” ” 29. Ростемо.
- ” ” 30. Пил.
- ” ” 31. Вистрілена куля з кріса.
- ” ” 32. Народня приповідка каже: „ЛИХЕ НЕ ЗАГИНЕ”. Зло не пропадає.
- ” ” 33. Вчора.
- ” ” 34. Стріла до лука. Дивися малюнок ч.34.
- ” ” 35. Жодна з них не горить довше. Якщо горить, то коротше, бо згоряє.
- ” ” 36. В середині „КИЄВА” стоїть буква „Є”, а в середині „ПОЛТАВИ”, стоїть буква „Т”.
- ” ” 37. Біблійна історія вчить, що Адам і Ева мали двох синів — Каїна і Авеля. Значить на світі не могло бути більше людей, тільки четверо осіб: Адам, Ева, Каїн і Авель. Далі згадує Біблія, що Каїн убив Авеля, тобто згинула четвертина населення тодішнього світу, бо ж усіх тоді було четверо.
- ” ” 38. СІЛЬ — посипають узимку по вулицях міста, щоб сніг стопився. При топленні снігу сіль топиться також.
- ” ” 39. Замитається сміття в хаті. Хати ніхто не може замести бо завелика.
- ” ” 40. Чорна пані — НІЧ, засвічує світла зорі на небі білий пан — ДЕНЬ. Коли настане день, гаснуть зорі, тобто день гасить ці світла.

- Загадка ч.: 41. Наркоза.
- " " 42. Гори, гірський хребет-кряж. Дивися ма-
люнок число 42.
- " " 43. Плакат. Оголошення.
- " " 44. Автомат, що продає чоколяди, різні на-
пної і папіроси-цигарки.
- " " 45. Совість.
- " " 46. Новий електричний травокос.
- " " 47. Молі.
- " " 48. Коли його собака вкусить.
- " " 49. Букви „Б” у згаданих словах.
- " " 50. Шерифа знайдете за зіркою.
- " " 51. Біда, нужда, злидні, поре.
- " " 52. Наклеп, образа, кривда.
- " " 53. Біб.
- " " 54. Головка капусти.
- " " 55. Хмари.
- " " 56. Про Московію, Росія — це пізніша назва.
Московія, Московщина як держава по-
чала існувати десь біля 1147 р., коли бу-
ло закладене місто Москва.
- " " 57. ЛІТО, слово кінчається буквою „О”.
ОСІНЬ, слово починається буквою „О”.
- " " 58. В коробці сардинків найбільше безго-
лов'я, бо всі сардинки без голів, але там
є все в порядку, бо вони гарненько по-
вкладані один поруч одного.
- " " 59. Це осел. За біблійним переказом, Ісус
Христос їздив на ослі. Значить осел носив
Христа, отже був Христоносцем.
Картина втечі св. Родини з малим Хри-
стом до Єгипту представляє Матір Божу
з Ісусом на руках, яка їде на ослі. Друга
картина — це в'їзд Христа до Єрусалиму
в Квітну Неділю. Їде теж на ослі. Отже
осел був Христоносцем і є між святими
— Матір'ю Божою і святим Йосипом.

- Загадка ч.: 60. Книжка.
- " " 61. Запальничка. Мал. ч. 61.
- " " 62. Гамак.
- " " 63. Фільмовим артистом.
- " " 64. ЛЕЛЕКА будує гніздо з ріща на хаті із солом'яним дахом. На високих стовбурах дерев, комитнах тощо. СОРОКИ і ВОРОНИ, будують також гнізда з ріща на деревах.
- " " 65. Мушка на „стрільбі”, на крісові.
- " " 66. За власну державу, волю і права належні кожній людині.
- " " 67. ЛЯЛЬКА. Дивися малюнок ч. 67.
- " " 68. „Я” + „МИ” = ЯМИ.
- " " 69. Схрещення доріг. Перехрестя доріг фактично це дві дороги перехрещується, але виглядає наче чотири дороги сходяться і одночасно розходяться на чотири сторони світа і стоять на місці. Всі три дії відбуваються одночасно.
- " " 70. ПЛАСТУНИ. Дивися малюнок число 81.
- " " 71. Порцелянове горнятко, чи миска, коли розіб'ється, викидають з хати черепки.
- " " 72. З кедрового дерева, запаху якого не зносять, не люблять молі.
- " " 73. Священик і вірні в церкві.
- " " 74. Письменники, малярі, скульптори.
- " " 75. Перед усяким зайняттям мусить усякий похилитися, навіть при їжі.
- " " 76. Комірчина з вішаками де вішають капелюхи чи верхній одяг, коли повернеться домілв. Теж і гості.
- " " 77. Вихід для диму з печі, комин-димар та виходи для вживаної води.
- " " 78. Висока гора. На високих верхах гір стоїть вічний сніг. Сніг топиться і дає почин гірським потокам, а вони великим рікам.

- Загадка ч.: 79. Келих. Як розіб'ється, ніхто вже не на-
править.
- " " 80. Штучний „басейн” для купелі і пла-
вання.
- " " 81. Пластуні. Дивися малюнок число 81.
- " " 82. Помаранча.
- " " 83. Людські голови.
- " " 84. Дитина, що вчиться писати. Біле пасо-
висько — папір. Плут — перо. П'ять ко-
ней — пальці. Рядки квіток — рядки
письма.
- " " 85. Немови — книжки. Ведуть з ними роз-
мову тільки українські діти бо це є укра-
їнські книжки. Майже нема дітей чужих
народів, щоб читали по-українськи.
- " " 86. Черешня. Овочі-ягоди можна їсти свіжі
і консервовані. Роблять з ягід черешняк
до пиття, мармеляду... З дерева черешні
роблять дорогі меблі.
- " " 87. Кожна людина є рабом своїх пристра-
стей, рабом своїх тілесних, основних по-
треб і вигод, і духових уявних ідей.
- " " 88. Шрубокрут. Дивися малюнок число 88.
- " " 89. Морська хвороба.
- " " 90. РУСЬ-УКРАЇНА. В столиці України в
Києві, церкви були криті золотом
і міські ворота (брама) також. Тому
то називали ЗОЛОТОВЕРХИЙ КИЇВ. Це
все попрабували москвини коли руйну-
вали Київ. Дивися малюнок число 90.
- " " 91. ДЕНЬ. Початок дня РАНОК. Слово ра-
нок починається з букви „Р”, Кінець
дня, — ВЕЧІР. Кінцева буква слова ве-
чір, що є кінцем дня, також кінчиться
буквою „Р”.
- " " 92. Школа, а бджоли — це учні.
93. Пластова домівка. Першу букву остан-
нього рядка пропустити.

- Загадка ч.: 94. Волів би вмерти природною смертю.
- " " 95. Клен дерево. Навесні вертять діри в клені, закладають в них відповідні рурки і точуть сік до відер. Сік цей варять так довго, аж він згусне, прибере брунатний колір, що пригадує свіжий мед, наливають у пляшки, або у бляшанки і продають.
- " " 96. Тюльпани — квіти. Дивися малюнок 96.
- " " 97. Королівство-держава — це шахівниця. Королі і королеви та інші вояки — це фігури та пішаки — шахи.
- " " 98. БУДЬ ПОЕТОМ . . . мають бути такі слова: КВАДРАТОВІ, ШНУРОЧКА, РИБУ, ВЛІТКУ.
- " " 99. Мають бути такі слова: НІКОЛИ, ЗАБУВАЄ, ШКОЛІ, РАДУ, КРОЦІ, НІВРОКУ, ПООВІЦЯЛА, БУДЕ.
- " " 100. Слова, щоб римувалися такі: ТРИМАТИ, СВИЖА, ШКІДЛИВО, ЛЮДИНІ, ЗАГАЛЬНА, ОГНИСТЕ, БІДНІ.

ВІДПОВІДІ ДО ГРИ-ЗМАГАННЯ НА ПИТАННЯ.

- 1) Мої батьки є українці.
- 2) Моя рідна мова є українська.
- 3) Наш рідний край називається УКРАЇНА.
- 4) Раніше він називався РУСЬ.
- 5) Київ — город місто, це столиця УКРАЇНИ.
- 6) Найбільша ріка в Україні — це ДНІПРО.
- 7) Головне місто в Західній Україні — ЛЬВІВ.
- 8) Українські гори називаються КАРПАТИ і КРИМСЬКІ ГОРИ.
- 9) Україна сусідує із ЧОРНИМ МОРЕМ.
- 10) Головний порт України — ОДЕСА.
- 11) З Україною сусідують: москвини, білорусини, поляки, мадяри, румуни.

- 12) Залізна руда, нафта, земний віск, природний газ, кам'яне вугілля, МАНГАН.
- 13) Україна znana світові з дуже урожайного чорнозему, природних багатств і краси.
- 14) В Україні водяться такі птахи, що їх немає в КАНАДІ: жайворонки, солов'ї, зозулі.
- 15) Лосі, лиси, куни, видри і домашні тварини.
- 16) В Україні першою християнкою з панівної верстви була княгиня Ольга.
- 17) Князь Володимир Великий охрестив цілу Україну.
- 18) Вся Україна прийняла Христову віру 988 року.
- 19) Собор Св. Софії в Києві збудував князь Ярослав Мудрий.
- 20) Ярослав Мудрий упорядкував і списав усі закони в одній книзі, що називалася „РУСЬКА ПРАВДА”.
- 21) Анна Ярославна, дочка Ярослава Мудрого, була королевою Франції.
- 22) Першу історію Руси-України написав монах Нестор Літописець.
- 23) В Україні було три королі: король Данило, король Лев і король Юрій.
- 24) Город-місто Львів збудував король Данило.
- 25) Це місто називається тому Львів, бо король Данило збудував його на честь свого сина Лева і назвав, що це є „город Львів”, тобто його сина.
- 26) Король Данило збудував ще місто ХОЛМ.
- 27) Богдан Хмельницький був Гетьманом України.
- 28) Богдан Хмельницький воював із поляками.
- 29) Іван Мазепа був гетьманом України.
- 30) Гетьман Іван Мазепа воював із москвинами.
- 31) Україна була самостійною державою в новіших часах від нікого незалежною в 1917-1920 рр.
- 32) 22-го січня святкуємо рік-річно свято державности і самостійности, як також свято злуки всіх частин України в одну соборну державу.
- 33) Столицею Канади є Оттава.
- 34) Державним знаком Канади є листок клена.

- 35) Державним знаком України є тризуб.
- 36) Кольори канадського прапора — червоний і білий.
- 37) Кольори українського національного прапора синьо-жовтий.
- 38) Найбільше українців у Канаді є в таких трьох провінціях: Альберта, Манітоба, Саскачеван.
- 39) Усіх українців у цілому світі є 46 мільйонів.
- 40) У Канаді живе близько півмільйона українців.
- 41) Українці в Канаді збудували у Вінніпегу пам'ятник Тарасові Шевченкові.
- 42) Тарас Шевченко був найбільший український геній-поет.
- 43) Іван Франко був великий український поет-філософ. Він був найбільшим філософом між всіма слов'янськими народами.
- 44) Леся Українка, це найбільша українська поетка.
- 45) Українці Америки збудували пам'ятник Тарасові Шевченкові у столиці Америки — Вашингтоні.
- 46) В березні уряджуємо рік-річно свято в честь Тараса Шевченка.
- 47) У травні уряджують діти свято матері.
- 48) Симон Петлюра був Головним Отаманом українського війська.
- 49) Карпатська Україна проголосила самостійність 15-го березня 1939 р.
- 50) Президентом Карпатської України був п.-о. Др. Августин Волошин.
- 51) Український Пласт, Молоді Українські Націоналісти (МУН), Союз Української Молоді (СУМ), Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), та університетські об'єднання української молоді і СУМК.
- 52) Українців у Канаді очолює Комітет Українців Канади (КУК).
- 53) Українців Америки очолює Український Конгресовий Комітет Америки. (УККА).
- 54) У Канаді і в Америці існують вечірні українські курси (школи).

- 55) Вони навчають українознавства і рідної мови.
- 56) Так, декілька канадців українського походження є членами Парляменту.
- 57) Представником України в екзилі є Уряд Української Народньої Республіки.
- 58) Українці повинні бути: точними, чесними і працьовитими.
- 59) Українці повинні зберігати якнайбільше рідну мову, рідні звичаї, традицію рідну, свою релігію.
- 60) Ми мусимо завжди пам'ятати слова Т. Шевченка відносно науки такі:

Учітєся брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому навчаєтесь,
СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ.

ВІДГАДКИ РЕБУСІВ. СТОРОНА 38.

(Пояснення як читати).

Ребус ч. 1. Бачимо склад „МАР” і малюнок КОНІ, отже прочитаємо МАРКОНІ.

МАРКОНІ Гульємо 1874-1937. Італійський фізик. Винайшов телефон бездротний, (електромагнетні хвилі), що є підставою теперішнього радіа.

” ч. 2. Бачимо букву „З”, а з букви „м” складено „ПІ”. Значить З „м” ІЙ — так і прочитаємо „ЗМІЙ”.

” ч. 3. Той самий ребус в іншому оформленні: Буква „З”, нота, що називається „МІ”, та додати ще букву „Й”, вийде разом ЗМІЙ (З МІ Й).

” ч. 4. Бачимо букву „З”, далі з букви „І” складено склад „НО”, в букві „І” стоїть буква „Й”. Разом буде так: ЗиНОВІ Й. З и НО в І Й. ЗИНОВІЙ.

” ч. 5. Бачимо в букві „І” букву „Й”, тож скажемо, прочитаємо: — В І Й — ВІЙ.

ВІЙ, це твір відомого письменника М. Гоголя, що написав також Тарас Бульба.

- " ч. 6. Той самий спосіб: В букві „Г” міщено букву „Й”. Прочитаємо В І Й додавши склад „НА” ВІЙНА.
- " ч. 7. В букві „О” вміщено „РО”, прочитаємо В О РО додавши „Г” — ВОРОГ.
- " ч. 8. Склад „ВО” додавши „РОГИ” що на малюнку, разом дасть ВОРОГИ.
- " ч. 9. Бачимо букву „Р”, ОДИН, і букву „А”. Скласти разом, буде РОДИНА.
- " ч. 10. Бачимо малюнок СОРОКА. Два такі знаки ” після малюнка значить, що треба відняти дві останні букви від СОРОКА, лишиться „СОРО”. Другий малюнок це КАЧКА. Якщо такі два знаки ” стоять перед малюнком значить відняти дві перші букви слова КАЧКА. Віднявши дві перші букви від слова КАЧКА, лишиться „ЧКА”. Додати перший склад „СОРО” до другого складу „ЧКА” разом дасть СОРОЧКА.
- " ч. 11. Бачимо малюнок „ЛОПАТИ”, після того слова стоять два значки ” які кажуть нам, що треба відняти дві останні букви того слова і лишиться „ЛОПА” додавши (малюнок) „ТИН” і склад „СЬКИЙ”, прочитаємо ЛОПАТИНСЬКИЙ. Український композитор, Ярослав ЛОПАТИНСЬКИЙ 1871–1936. До кращих його композицій належить романс: „Горить моє серце” . . . пісня, на слова Л. України.
- " ч. 12. Прочитаємо як і інші попередні ребуси подібні, „В” букві „Г” вміщено склад „РА” отже читаємо: В і РА а в букві „О” вміщено „ВК” читаємо в Овк. Разом ВІРА ВОВК. Прибране прізвище, української письменниці поетеси, модерністки, Віри Селянської, що проживає в Бразилії.
- " ч. 13. Комбінація буков, де помилково подано зразу як читати.

